

การเขียนนิยามศัพท์

นิยามศัพท์ หมายถึง การให้ความหมายคำเฉพาะที่จะระบุลงในพจนานุกรมการสาธารณสุขไทย พ.ศ.2561 เพื่อให้เข้าใจความหมายคำตรงกัน มี 2 ประเภท คือนิยามเชิงความหมาย เป็นนิยามศัพท์นั้นๆ โดยอธิบายความหมาย และนิยามเชิงปฏิบัติการ เป็นการให้ความหมายของคำ โดยกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้หรือเครื่องมือชี้วัด บางอย่าง เช่น **สติปัญญา** หมายถึง 1. ความจำทางสมองที่จะคิดให้เหตุผลและแก้ปัญหาต่าง ๆ (นิยามเชิงความหมาย), 2. คะแนนที่ได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดสติปัญญา (นิยามเชิงปฏิบัติ). ในการให้คำนิยามนั้นควรให้ทั้งนิยามความหมายและนิยามปฏิบัติการ ผสมผสานกันไปในทางเดียวกัน หลักการเขียนนิยามคำศัพท์ คือ ต้องเป็นคำศัพท์เฉพาะที่ต้องการให้เกิดเข้าใจตรงกัน และระบุการอ้างอิงแหล่งที่มาด้วย ก็จะทำให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

หลักการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ

การให้นิยามศัพท์เฉพาะ เป็นการให้ความหมายของคำที่มีความสำคัญในหน่วยงานของท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำที่เป็นนามธรรม เช่น **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์, เข้าวัดปัญหาทางอารมณ์** เป็นต้น ซึ่งจะต้องนิยามโดยอาศัยทฤษฎีหลักการ แนวคิดจากหน่วยงานของท่าน ซึ่งจะต้องนิยามให้เป็นคุณลักษณะของคำนั้นๆ

ประเภทของการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คำนิยามศัพท์เฉพาะ** โดยทั่วไปมักจะต้องให้ความหมายของคำที่เฉพาะเจาะจงแต่ละตัวให้ชัดเจนก่อน สำหรับคำที่ควรให้นิยามนั้นอาจเป็นคำย่อ ๆ หรือคำสั้น ๆ ที่ใช้แทนข้อความยาว ๆ เพราะถ้าเขียนข้อความยาว ๆ ซ้ำกันบ่อย ๆ จะทำให้เสียเวลาในการเขียน ผู้เขียนจึงกำหนดเป็นคำย่อหรือคำสั้น ๆ แทน ซึ่งคำเหล่านี้จะต้องให้นิยามคำศัพท์เฉพาะด้วย เพื่อให้ตรงกันว่าคำนั้น ๆ หมายถึงอะไร เช่น

การก้าวร้าว หมายถึง การกระทำที่รุนแรงผิดไปจากปกติ เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด เสียหาย หรือมุ่งทำร้ายผู้อื่น ทั้งมีเจตคติและไม่มีเจตคติโดยตรง.

โฮสต์ (Host) หมายถึง คนหรือสัตว์ที่มีปรสิตอาศัยอยู่.

คำอีกประเภทหนึ่งควรให้คำนิยามก็คือ คำที่มีลักษณะเป็นนามธรรม มีความหมายไม่ชัดเจน เข้าใจยาก เช่น คำว่า ความมุ่งหวัง (Aspiration) ความเชื่อ แบบฝังใจ (Dogmatism) เป็นต้น

2. **การนิยามแบบทั่วไป** เป็นการกำหนดความหมายโดยทั่วไปอย่างกว้าง ๆ อาจให้ความหมายตามทฤษฎีพจนานุกรม หรือตามผู้เชี่ยวชาญก็ได้ เป็นการนิยามในรูปมโนภาพ ซึ่งยากแก่การปฏิบัติ ไม่รู้ว่าจะวัดได้โดยวิธีใด และใช้อะไรวัด เช่น

วรรณกรรม หมายถึง งานเขียนในรูปบทกวีนิพนธ์ ร้อยกรองและข้อเขียนทั้งหมดที่ใช้ภาษาร้อยแก้ว

3. **การนิยามปฏิบัติการ** เป็นนิยามที่สามารถเอาผลมาใช้นำปฏิบัติได้จริง หรืออธิบายได้ว่าพฤติกรรมนั้นวัดได้หรือสังเกตได้ด้วยอะไร ซึ่งแสดงถึงคุณสมบัติ นั้น ๆ เช่น

ความสนใจทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อวิทยาศาสตร์หรือกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ เช่น สละเวลาให้กับวิทยาศาสตร์มากกว่าอย่างอื่น เข้าร่วมกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ด้วยความสมัครใจ.